

Komitet pravnika
za ljudska prava

YUCOM

Branitelji ljudskih prava

Lawyers` Committee
for Human Rights

YUCOM

Human Rights Defenders

www.yucom.org.rs

BILTEN

KANCELARIJE PRAVNE POMOĆI

januar – februar 2011

Komitet pravnika za ljudska prava
Svetogorska 17
11 000 Beograd

Call centar za pružanje pravne
pomoći

0 700 400 700

Bilten u okviru projekta "Pravna pomoć u slučajevima povrede ljudskih prava, diskriminacije i zaštite branitelja ljudskih prava", koji realizuje YUCOM uz podršku i saradnju nevladine organizacije Civil Rights Defenders

Pravo na pravično suđenje u razumnom roku i pravo na privatnost

Činjenice o predmetu:

D. O. iz Kragujevca je pokrenula postupak za razvod braka i postupak za nasilje u porodici 2009. godine. Suprug je 21. avgusta 2009. godine otišao od kuće i sa sobom je, bez saglasnosti supruge, poveo zajedničko dete staro 2,5 meseca. Trajno se nastanio u Batočini. D.O. je pokrenula oba postupka sa prevashodnim ciljem da joj pravosudni organi omoguće kontakt sa detetom i vršenje roditeljskog prava. Centar za socijalni rad u Batočini je doneo privremenu meru kojom se dete poverava ocu. D.O. se žalila da ima kratke kontakte sa detetom u Batočini, gde ni ne živi i nema kvalitetne uslove za viđenje deteta. Naime, sud je privremenom merom odredio da D.O. viđa dete u Centru za socijalni rad i to jednom nedeljno na sva sata.

Iako je i do trenutka obraćanja YUCOM-u postupala po nalogima suda, smatrajući da je to bitno za konačan ishod spora, D.O. je uverenja da pravosudni organi Srbije nju uporno stavljanju u nepovoljan položaj i onemogućavaju adekvatan kontakt sa detetom, što nanosi nenadoknadivu štetu njenom porodičnom životu.

Ročista se stalno odlažu. Prolongiranje u presuđenju moglo je imati za posledicu da Centar za socijalni rad nađe da je dete vezano za oca, iako ga je otac oteo. Pri tom, Centar za socijalni rad je predložio promenu privremene mere u smeru da se dete donosi u Kragujevac i da ima duži kontakt sa majkom, međutim sud već 4 meseca ne odlučuje po predlogu.

Reakcija YUCOM-a:

Nakon urgencije upućene od strane YUCOM-a predsedniku Osnovnog suda u Kragujevcu i postupajućoj sudiji, doneta je privremena mera kojom se znatno produžava kontakt majke sa detetom. Sud je odgovorio YUCOM-u da je odlučeno o privremenoj meri nakon prijema urgencije, te da su otklonjene povrede prava na porodičan život i pravo na pravično suđenje u razumnom roku.

Slučaj diskriminacije Roma

Činjenice o predmetu:

Krajem 2010. godine Komitetu pravika za ljudska prava obratila se S. J., nevenčana supruga Z. L. za pomoć. S. J., inače Romkinja, je iznela da je nepismena, te da nije u mogućnosti da se Policijskoj stanici Sremska Mitrovica obrati pismenim putem. Takođe je istakla da su policajci u Policijskoj stanici Sremska Mitrovica odbili da joj na usmeni zahtev usmeno daju potpune informacije koje je zahtevala povodom događaja na lokalnoj pijaci, u kojoj je od strane nekoliko lica pretučen njen nevenčani suprug Z. L. (1972).

Reakcija YUCOM-a:

Komitet pravika za ljudska prava uputio je dopis Policijskoj stanici Sremska Mitrovica kojim je postavljeno pitanje da li je povodom kritičnog slučaja ta stanica podnela krivičnu prijavu nadležnom javnom tužiocu protiv osumnjičenih lica. Od policije su tražena obaveštenja o ličnim podacima lica osumnjičenih, odnosno službena beleška o pomenutom događaju radi iniciranja krivičnog postupka.

Nakon određenog vremena, YUCOM je obavešten da Policijska stanica Sremska Mitrovica nije podnela krivičnu prijavu, a ostale podatke je uskratila, pozivajući se na Zakon o zaštiti podataka o ličnosti. YUCOM je podneo krivičnu prijavu Osnovnom javnom tužilaštvu u Sremskoj Mitrovici protiv osumnjičenih za ugrožavanje sigurnosti Z. L.

Pravo na ličnu kartu

Činjenice o predmetu:

Početkom januara 2011. godine, Komitetu pravnika za ljudska prava se obratio J. D. povodom nepostupanja policijske stanice Rakovica po njegovom zahtevu za izdavanje lične karte. Naime, J. D. je dana 10.01.2011. godine podneo zahtev za izdavanje biometrijske lične karte na nemačkom jeziku obzirom da je isti pripadnik nemačke nacionalne manjine. Službenica policijske stanice je preuzela njegov zahtev, zajedno sa dokumentima i, nakon konsultacije sa šeficom, odgovorila da će mu se javiti kroz nekoliko dana.

Dana 17.1.2011. godine, g-dina J. D. je pozvala šeficu, sa obaveštenjem da se podaci mogu upisati u ličnu kartu latiničnim pismom, a da u vezi upisa podataka dvojezično, tj. na jeziku nacionalne manjine i paralelno na srpskom jeziku mora da zatraži stručno mišljenje, te da će ga o tome obavestiti naknadno. Više od 20 dana nakon poziva nije dobio nikakvo obaveštenje.

Reakcija YUCOM-a:

YUCOM je uputio dopis nadležnom MUPu, pozivajući se na relevantne odredbe Zakona o ličnoj karti i Pravilnika o ličnoj karti, u kojima deciderano stoji mogućnost da se dokumenti građana koji prišadaju određenoj nacionalnoj manjini izdaju paralelno na oba jezika – srpskom, i jeziku nacionalne manjine.

Apelovano je da se traženi dokument izda u što u kraćem roku u cilju obezbeđenja primene sasvim preciznih zakonskih odredbi.

Nepovredivost fizičkog i psihičkog identiteta – Psihičko nasilje

Činjenice o predmetu:

Protiv R.N. je pokrenut postupak pred sudskom jedinicom suda u Zrenjaninu, radi lišenja poslovne sposobnosti. Celokupan postupak je vođen protivno odredbama Porodičnog zakona, kojim su precizirani osnovi za lišenje nekog lica poslovne sposobnosti, odredbama Zakona o vanparničnom postupku, kao i Zakona o parničnom postupku. Licu protiv kojeg se postupak vodi nije omogućeno da izvrši uvid i kopira spise predmeta uprkos postojanju pravnog interesa. Postupak je takođe vođen na način kojim se degradira dostojanstvo i povređuje princip ravnopravnosti stranaka u postupku, uz kršenje najosnovnijih ljudskih prava, kao što su pravo na nepovredivost fizičkog i psihičkog integriteta, pravo na dostojanstvo i slobodan razvoj ličnosti, pravo na pravično suđenje etc.

Reakcija YUCOM-a:

Na prvom mestu, zatražena je dozvola za uvid i kopiranje sudskih spisa. Nakon izvršenog uvida, uočeni su nedostaci u inicijalnom aktu, te je podnet predlog sudu da se predmetni zahtev alternativno odbaci kao neuredan, ili odbije kao neosnovan. Postupak je vraćen u zakonske okvire, otklonjena je neravnopravnost stranaka, a očekujemo odluku suda po podnetom predlogu.